

Biuletyn Komisji NAT

Blokada w związku z COVID-19

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

W czwartej edycji postaramy się podsumować najnowsze zmiany w obszarach polityki wchodzących w zakres kompetencji Komisji NAT. Można również zapoznać się z doświadczeniami w naszych regionach, które przekazano nam za pośrednictwem platformy wymiany KR-u #Covid19.

Od początku kryzysu wywołanego przez COVID-19 państwa członkowskie UE i Komisja Europejska wprowadzają szereg środków mających na celu ograniczenie zarówno rozprzestrzeniania się choroby, jak i jej wpływu na życie publiczne poza obszarem zdrowia. Choć opinie na temat możliwych strategii deeskalacji mogą się różnić, wszystkie uwagi zamieszczane na naszej platformie wymiany na temat COVID-19 wyraźnie pokazują, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy miasta, regiony i społeczności dokładają starań z myślą o swych obywatelach.

Mam nadzieję, że z przyjemnością zapoznają się Państwo z naszym skrótem informacji. Prosimy o dalsze korzystanie z naszej poczty elektronicznej pod adresem nat@cor.europa.eu, aby dzielić się z nami swymi uwagami i pomysłami. A co najważniejsze, trzymajmy się zdrowo!

Ulrika Landergren (SE/RE), przewodnicząca Komisji NAT

W drodze zmiany budżetu przyjęto łącznie 3,08 mld EUR z budżetu UE na instrument na rzecz wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii (2,7 mld EUR) i rescEU (380 mln EUR)

Po naszych doniesieniach na temat instrumentu na rzecz wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych o wartości 3 mld EUR, opublikowanych w drugim wydaniu biuletynu Komisji NAT, władza budżetowa podjęła już pozytywną decyzję.

17 kwietnia, po zatwierdzeniu przez Radę (14 kwietnia), Parlament Europejski przyjął rozporządzenie, które umożliwi bezpośrednią pomoc UE dla sektorów opieki zdrowotnej państw członkowskich z drugiego zmienionego budżetu UE o wartości ponad 3 mld EUR. 2,7 mld EUR przyznanych zostanie w ramach **instrumentu na rzecz wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych**. Pozostałe 300 mln EUR przeznaczono na zdolności **rescEU** w zakresie zakupu sprzętu medycznego. W ten sposób Komisja planuje (1) zakupić usługi służb ratunkowych bezpośrednio w imieniu państw członkowskich i zapewnić środki medyczne takie jak maski i respiratory, (2) finansować pilne potrzeby takie jak transport sprzętu medycznego i pacjentów do regionów przygranicznych; (3) wspierać budowę mobilnych szpitali. Komisja może udzielać zamówień bezpośrednio.

Link: <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20200415IPR77110/covid-19-poslowie-udostepniaja-ponad-3-mld-euro-na-wsparcie-opieki-zdrowotnej>
<https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/04/14/tackling-covid-19-council-adopts-amended-eu-budget-for-2020/>
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_577

Biuletyn Komisji NAT

Blokada w związku z COVID-19

COVID-19: większa elastyczność w wydatkowaniu pieniędzy z budżetu UE

22 kwietnia Rada przyjęła drugi w ciągu mniej niż miesiąca akt ustawodawczy zmieniający przepisy o wykorzystaniu unijnych funduszy strukturalnych, które stanowią podstawę polityki spójności UE. Zmiany te pozwalają państwom członkowskim przekierować zasoby na działania związane z kryzysem. Ponadto w odniesieniu do okresu 1 lipca 2020 r.–30 czerwca 2021 r. państwa członkowskie będą mogły występować o stuprocentowe wsparcie z budżetu UE. W normalnych okolicznościach programy polityki spójności są finansowane wspólnie z budżetu UE i składek państw członkowskich. Te środki pomogą odciążać budżety krajowe, zapewniając ukierunkowane inwestycje w opiekę zdrowotną, borykające się z problemami małe i średnie firmy oraz programy pracy tymczasowej. Korzystne pożyczki i gwarancje w wysokości do 200 000 EUR przewidziane są także dla rolników, by wspomóc ich w zachowaniu płynności czy zrekompensowaniu strat. Akt wejdzie w życie 24 kwietnia 2020 r.

Link: <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/04/22/covid-19-more-flexibility-for-deploying-eu-budget-money/>

UE zapewnia wsparcie dla Włoch, Chorwacji i krajów sąsiadujących

UE koordynuje i współfinansuje dostarczanie pomocy w walce z pandemią COVID-19 nie tylko w państwach członkowskich, ale również w krajach sąsiadujących po otrzymaniu wniosków o pomoc za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Podczas gdy Słowacja pomaga Włochom, dostarczając masek i środków dezynfekcyjnych, Austria pomaga Chorwacji, zapewniając rękawiczki i środki dezynfekujące. W ramach ogólnego wsparcia UE dla Bałkanów Zachodnich, Bośnia i Hercegowina, Macedonia Północna, Czarnogóra i Mołdawia otrzymają rękawiczki, środki dezynfekujące i inne produkty, natomiast Serbia otrzyma również koce, materace i namioty dla migrantów.

Link: https://ec.europa.eu/echo/news/coronavirus-eu-mobilises-help-italy-croatia-and-neighbouring-countries_en

UE koordynuje pomoc dla obozów na wyspach greckich

Komisja współpracuje z władzami greckimi, aby pomóc we wdrożeniu planu działania na w sytuacjach wyjątkowych i zażegnać ryzyko epidemii koronawirusa w obozach dla uchodźców na wyspach greckich po uruchomieniu przez Grecję Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, w ramach którego zwróciła się o zakwaterowanie i różne środki higieny i materiały medyczne. W związku z tym za pośrednictwem mechanizmu Austria zaproponowała 181 kontenerów mieszkalnych i sanitarnych, a koszty dostawy będą współfinansowane przez UE.

Link do codziennych wiadomości z dnia 20 kwietnia:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/mex_20_698

Przykłady z regionów przekazane za pośrednictwem platformy wymiany informacji na temat COVID-19 w KR-ze

Regiony europejskie dzielą się z nami wieloma przykładami za pośrednictwem platformy wymiany na temat COVID-19, informując nas o dodatkowych środkach podejmowanych przez samorządy lokalne i regionalne, uzupełniających wysiłki państw członkowskich:

Kraj związkowy Hesja (Niemcy): wsparcie dla przedsiębiorstw, samozatrudnionych, rolników i rodzin

Kraj związkowy Hesja przedsięwziął szereg środków w celu złagodzenia skutków pandemii COVID-19. Są to: systemy finansowania dla przedsiębiorstw, samozatrudnionych i innych podmiotów gospodarczych, takich jak rolnicy, środki przyjazne dla rodzin mające na celu wsparcie rodziców, których dochód się zmniejszył, oraz opieka nad dziećmi, których rodzice pracują w służbie zdrowia.

Kraj Loary (Francja): 63,4 mln EUR dla MŚP, organizacji kulturalnych i sportowych oraz na zakup masek

Rada regionalna Kraju Loary inwestuje 3 mln EUR w zakup masek dla szpitali, 4,3 mln EUR w wsparcie organizacji kulturalnych i sportowych, których wydarzenia odwołano, oraz 56 mln EUR w wsparcie MŚP. Studenci, którzy zostali zmuszeni do zaprzestania nauki, będą nadal otrzymywać stypendia. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się COVID-19, transport publiczny został ograniczony.

Gubernator Macedonii Środkowej przeznacza 50% swojego wynagrodzenia na reakcję na COVID-19

Do ośrodków zdrowia w regionie Macedonii Środkowej w Grecji dostarczono tysiące masek, rękawiczek i pojemników z mydłem do dezynfekcji rąk. Mieszkańcy mogą również skonsultować się z lekarzami specjalistami przez internet w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się pandemii. W ciągu dwóch najbliższych miesięcy gubernator Macedonii Środkowej przekaze także 50% swojego wynagrodzenia na wsparcie walki z COVID-19.

Województwo zachodniopomorskie (Polska) koordynuje Sztab Pomocy dla Polaków zamieszkałych w Belgii

Sztab rozpoczął działalność 18 marca i dziś składa się z ponad 80 wolontariuszy. Do głównych zadań sztabu należy obsługa infolinii, tłumaczenie oficjalnych komunikatów związanych z sytuacją epidemiczną w Belgii, szycie masek, dostarczanie żywności do osób pozbawionych środków do życia, niemogących wyjść z domu oraz bezdomnych. Dostępna jest infolinia, pod którą można zasięgnąć informacji na temat obecnie obowiązujących przepisów, poprosić o codzienne monitorowanie przez telefon lub porozmawiać z psychologiem bądź księdzem. W ramach infolinii działa również niebieska linia dla ofiar przemocy domowej. Organizacja współpracuje obecnie z Belgijskim Centrum Kryzysowym i różnymi gminami w Belgii.

Przerobienie masek do nurkowania na maski do celów medycznych

Rada miasta Estepona (Hiszpania) wspiera inicjatywy drukowania 3D polegające na przerabianiu masek do nurkowania na maski do celów medycznych. W marcu gmina wypłaciła usługodawcom ponad 2,4 mln EUR. Faktury są rozliczane w ciągu 7 dni w celu wsparcia MŚP w tych trudnych czasach.

Nowy respirator zaprojektowany w Andaluzji

Andaluzja (Hiszpania): powiodło się pierwsze badanie kliniczne respiratora zaprojektowanego w Andaluzji, do którego podłączono pacjenta. Prototyp „Málaga Respira” został opracowany w czasie krótszym niż tydzień przez andaluzyjskich lekarzy i inżynierów i został z powodzeniem zastosowany u pierwszego pacjenta w Antequera.

Więcej historii można znaleźć na platformie wymiany na temat COVID-19: <https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/covid19-stories.aspx>.

Komisja zapowiada nadzwyczajne środki wsparcia dla sektora rolno-spożywczego

22 kwietnia Komisja Europejska opublikowała informacje o dodatkowych nadzwyczajnych środkach mających na celu dalsze wsparcie rynków rolnych i spożywczych, które najbardziej ucierpiały w związku z pandemią. Dalsza reakcja na koronawirusa obejmuje:

- Dopłatę do prywatnego przechowywania: Komisja proponuje przyznanie dopłat do prywatnego przechowywania produktów mlecznych (odtłuszczonego mleka w proszku, masła, sera) oraz mięsa (wołowiny, mięsa baraniego i koziego).
- Elastyczność dla programów wsparcia rynku: Komisja zapewni elastyczność wdrażania programów wsparcia rynku odnośnie do wina, owoców i warzyw, oliwy, pszczelarstwa oraz programu UE dla szkół (mleka, owoców i warzyw).
- Wyjątkowe odstępstwo od reguł konkurencji UE: Komisja dopuści odstępstwo od niektórych reguł konkurencji odnośnie do sektorów mleka, kwiatów i ziemniaków zgodnie z art. 222 rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku, które pozwala podmiotom na przyjęcie środków rynkowych w zakresie samoorganizacji.

Komisja zamierza przyjąć te środki do końca kwietnia.

Coraz więcej sektorów rolnych wykazuje wyraźne oznaki zakłóceń rynku

Kwiaty i produkcja żywych roślin to bez wątpienia sektor rolny, który najbardziej ucierpiał w wyniku trwającego obecnie wyjątkowego kryzysu sanitarnego wywołanego przez COVID-19 i polityki blokady realizowanej na szczeblu krajowym. Kwaciarnie, lokalne targowiska i sklepy ogrodnicze są zamknięte, a wydarzenia związane z Wielkanocą, Dniem Matki i 1 maja, które pociągnęłyby za sobą wysokie zapotrzebowanie na kwiaty, zostały odwołane. Blokada doprowadziła do natychmiastowego i poważnego załamania się europejskiego i międzynarodowego popytu na te produkty na poziomie 80% w sektorze, który w normalnych okolicznościach od marca do czerwca spodziewa się od 50% do 80% rocznego popytu. Kryzys negatywnie wpływa również na 15% produkcji przeznaczonych na eksport. Wszystkie produkty, które nie zostały sprzedane w terminie, nieuchronnie się marnują, co jest równoznaczne z upadkiem produkcji i zapasów na masową skalę w UE i poza nią.

Biuletyn Komisji NAT

Blokada w związku

z COVID-19

Amerykańskie cła w wysokości 25%, a także problemy w krajach azjatyckich odbiły się już na **przemysle winiarskim**. Obecnie zmagają się one ze znaczną utratą sprzedaży i dochodów spowodowaną zamknięciem sektora gastronomicznego i innych kanałów dystrybucji. Pandemia ma również druzgocący wpływ na rynki eksportu wina, działalność producentów wina i sektor enoturystyki.

Podczas świąt wielkanocnych spożywano zawsze **mięso baranie i kozie**. Ponieważ produkcja ma charakter sezonowy, nie można jej przenieść na inny okres roku. W przypadku obu tych rodzajów mięsa, na których spożycie w dużej mierze wpłynęło już zamknięcie sektora hotelarsko-gastronomicznego, obserwuje się tendencję spadkową w odniesieniu do cen w okresie, w którym zazwyczaj występuje tendencja wzrostowa. Jednocześnie produkty importowane nadal trafiają na rynek UE.

Jeżeli chodzi o **sektor mleczarski**, nastąpił dramatyczny spadek cen mleka, a ceny odtłuszczonego mleka w proszku spadły do poziomu interwencji. Rozprzestrzenianie się wirusa prowadzi do poważnych trudności w zakresie zamówień publicznych i logistyki w przemyśle przetwórczym, które dodatkowo potęguje ewentualny niedobór personelu, a także spadek popytu na niektóre produkty. Ilość mleka produkowanego w gospodarstwach rolnych była zbyt duża w stosunku do możliwości przetwórczych i rynkowych i będzie jeszcze większa za parę tygodni, gdy wzrośnie produkcja mleka na wiosnę. Najnowsze dane DG AGRI wskazują, że ceny odtłuszczonego mleka w proszku w UE-27 wynoszą obecnie 242 EUR/100 kg (spadek o -5 % w porównaniu ze średnią z poprzednich 4 tygodni), natomiast ceny mleka pełnego w proszku wynoszą 296 EUR/100 kg (-1,3 %), masła – 350 EUR/100kg (-1,3 %) i sera – 305 EUR/100kg (+0,2 %). Ze względu na to, że zbliża się wiosenny wzrost produkcji mleka, cena mleka surowego w UE-27 wynosi obecnie 35,3 EUR/100kg (-0,7 % w porównaniu z ubiegłym miesiącem).

W sektorze **wołowiny i cielęciny** nastąpił poważny spadek popytu na wysokiej wartości kawałki mięsa, które stanowią 30% wartości tuszy, co doprowadziło do wyższych kosztów i negatywnych konsekwencji dla cen, podczas gdy tanie kawałki mięsa są wciąż importowane z krajów Mercosuru.

Spadek popytu w sektorze hotelarsko-gastronomicznym odbija się również na sektorze produkcji **wieprzowiny, drobiu i jaj**, co prowadzi do upadku wielu wyspecjalizowanych producentów, takich jak producenci mięsa prosiąt, kaczek, gołębi, przepiórek, królików, perlic i gęsi.

Jeżeli chodzi o **sektor cukru**, odnotowuje się zwiększone wykorzystanie cukru do bezpośredniego spożycia podczas blokady przez niektórych konsumentów. Pomimo tego oczekuje się, że popyt na cukier w latach 2019–2020 zmniejszy się w UE o 700 000 ton lub o 4%. Obniżone ceny światowe mogą mieć negatywny wpływ na ceny europejskie, mimo że rynek europejski jest zrównoważony. Trzeci rok nieopłacalnych cen byłby katastrofalny i nie do udźwignięcia dla sektora buraka cukrowego UE, a zwłaszcza dla plantatorów buraków cukrowych.